

POSÁZAVSKÉ KUKÁTKO

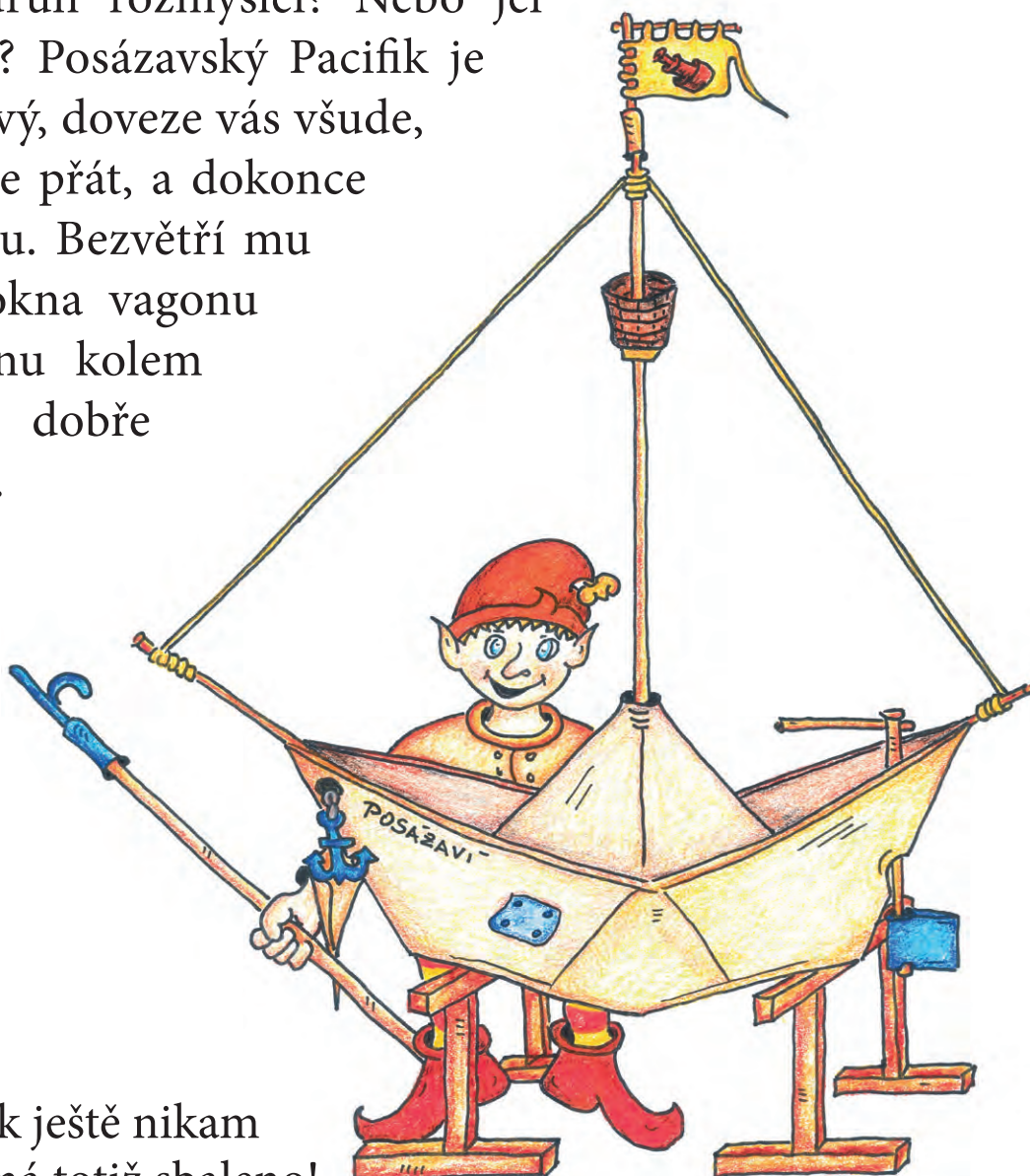
ANEŽ KUDY KAM POSÁZAVÍM

Ahoooj kamarádi,

zdravíme vás všechny, kteří jste v Posázaví doma. A vítáme ty z vás, kteří jste k nám přijeli na prázdniny nebo na výlet. Skřítek Kuk už na vás čeká a má hlavu plnou nápadů. Poradí vám, kam se vydat a která zajímavá místa u nás můžete navštívit. Nebo ne? „Kuku, co máš tentokrát za lubem?“ „To je přeci jasné. Jen co spustím tuhle loďku na Sázavu, rychle sbalím kufr a hurá do světa – jedu za dobrodružstvím! Totiž vlastně vyplouvám. Pospěšte si, za pár okamžiků zvedám kotvy!“

Ale co to? Loďka se už dávno houpe v sázavském přístavišti, ale po Kukovi nikde ani stopy. Co se stalo? Že by si to nakonec ten malý dobrodruh rozmyslel? Nebo jel radši vlakem? Posázavský Pacifik je totiž spolehlivý, doveze vás všude, kam si budete přát, a dokonce i proti proudu. Bezvětrí mu nevádí a z okna vagonu uvidíte krajinu kolem řeky stejně dobře jako z paluby.

Kdepak, Kuk ještě nikam nevyrazil, nemá totiž sbaleno!

A jak to vypadá, bez vaší pomoci hned tak někam nevypluje.

Ale pozor, zakroužkujte a do lodního kufru přidejte jen ty věci, které bude skřítek během svého cestování opravdu potřebovat. A také prosím nezapomeňte, že ani ten nejdrsnější námořník se nikam nevypraví bez náhradních ponožek, a už vůbec ne bez čepice. Ta je totiž pro všechny povinná!

Skřítek Kuk má v Posázaví spoustu přátel, se kterými se chce před svým vyplutím rozloučit. Společně s ním se za nimi podíváme. Navíc na vás už tradičně čekají křížovky a rébusy se spoustou čtení. Cestou se kolem sebe pořádně rozhlížejte, někteří Kukovi kamarádi jsou velmi plaší. Bude záležet jen na vás, jak si povedete. Když si pozorně přečtete celé Posázavské Kukátko, dozvíte se, kde můžete další skřítky potkat a seznámit se s nimi.

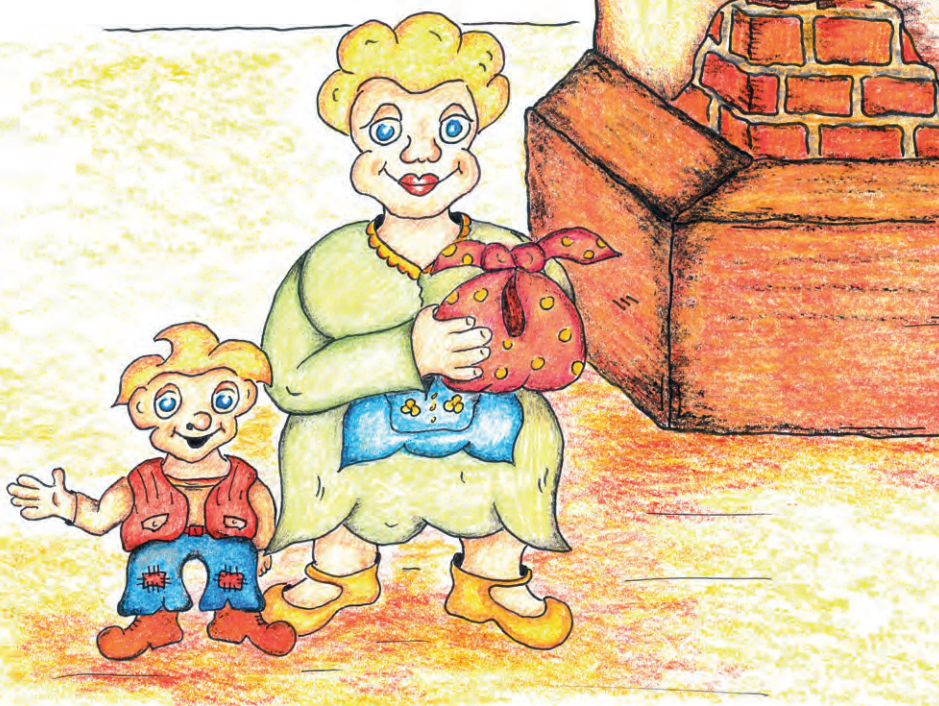
Šťastnou cestu a pšššššš, hlavně ne-du-pej-te!

Benešov pro vláčkomy i malé vědce

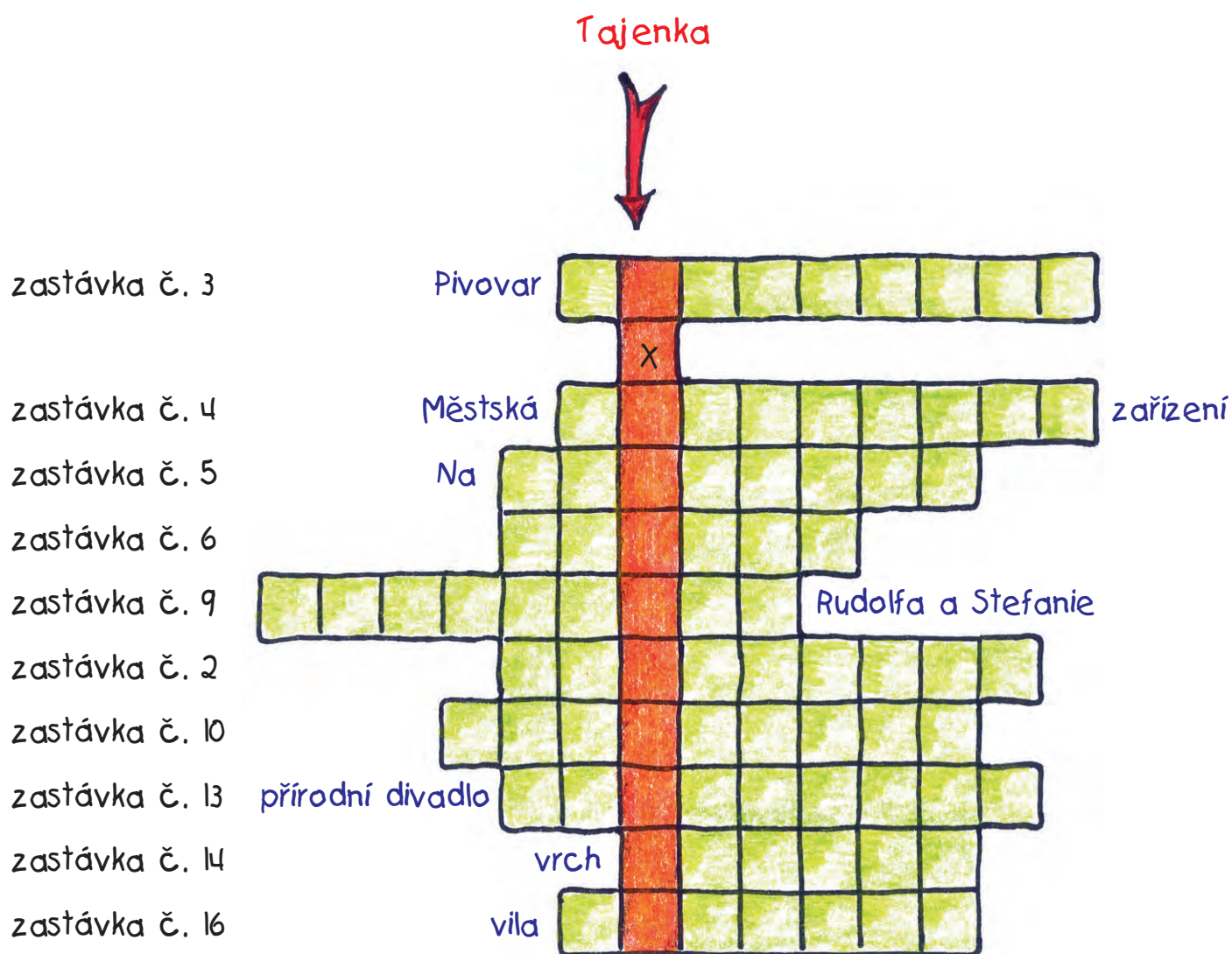
Z benešovského nádraží každou chvíli vyjede ekovláček, Kuk už sedí uvnitř a těší se na výlet. Tenhle vláček má dva krásné červené vagony, ale po kolejích nejedí. Díky tomu si v něm užiješ jízdu městem a zároveň tě doveze až do zámeckého parku na Konopišti. Jízdenka platí celý den, proto můžeš na kterémkoliv zastávce vystoupit a prohlédnout si okolí.

Kuk tentokrát vystoupil už u pivovaru a šel se rozloučit s Pivníčkem – to je nejmladší z pivovarských skřítků a Kukův nejlepší kamarád. Ti dva spolu zažili nejedno napínavé dobrodružství. Mamka Pivníková upekla Kukovi na cestu své vyhlášené pivovarské lívance.

Na ekovláček počkej třeba na Masarykově náměstí, v podzemí pod benešovskou radnicí je totiž úplně nová výstava, kterou nikde jinde nemají. Připomíná trochu tajemnou laboratoř s kouzelnými předměty. Najdeš tu Elektrickou tůň, můžeš rozhábat Duhové vejce, rozehrát Kolovrat nebo se ztratit v Nekonečnu. Název výstavy je schovaný v křížovce a přesně vystihuje to, že se tam nebudeš jen dívat, ale se světlem a zvuky si můžeš přímo hrát.

Do křížovky doplň názvy zastávek benešovského ekovláčku. Když si nebudeš vědět rady, požádej v Turistickém informačním centru na náměstí o jízdní řád nebo ho vyhledej na webových stránkách ekovláčku.

Konopištský park – domov lesních elfů

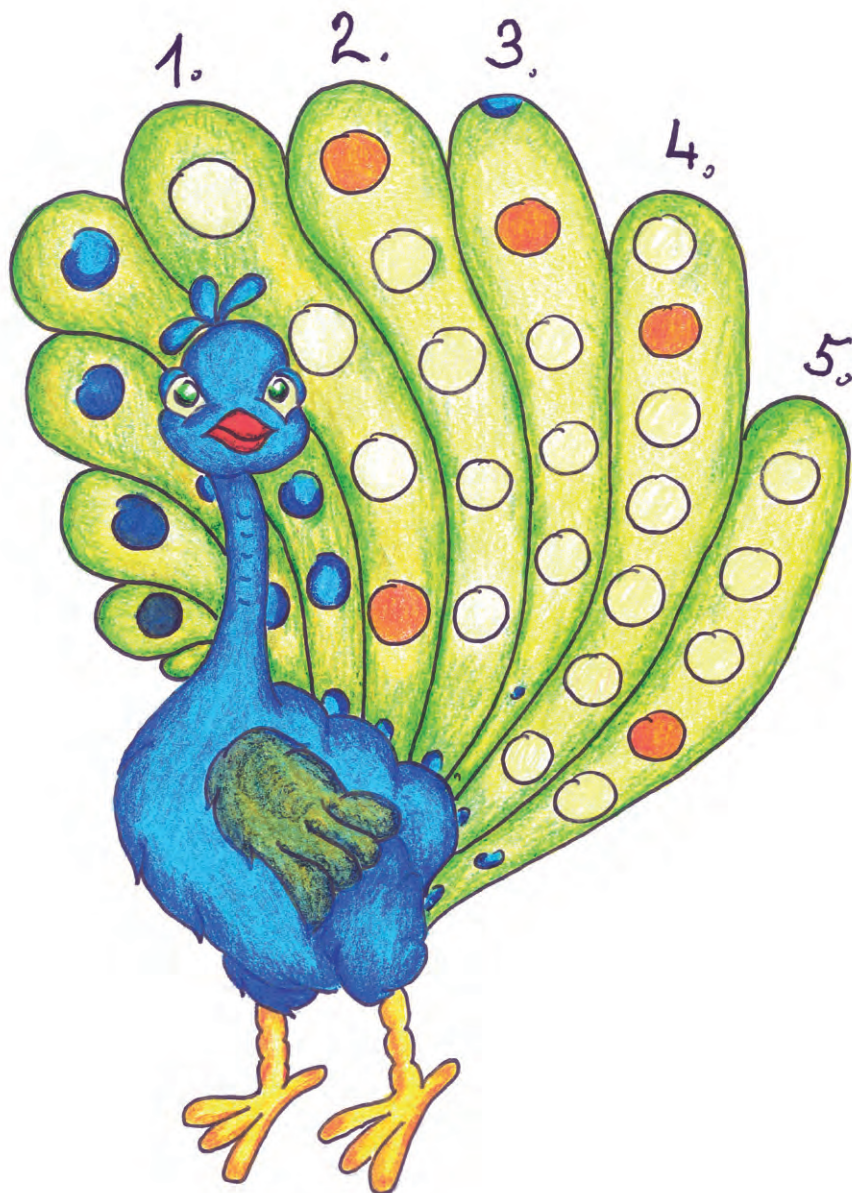

Jestli někde v Posázaví chceš potkat lesní elfy – tak se určitě vydej do konopištského **parku**. Elfové milují mohutné koruny stromů a také hudbu. Od té doby, co se parkem rozléhá z přírodního divadla i **opera**, jich tu žije čím dál víc. Pokud zrovna nezpívají, starají se o lesní obůrku naproti Staré myslivně. Chovají v ní daňky, jeleny sika Dybowského a muflony. Můžeš je dokonce nakrmit čerstvě natrhanou trávou.

V Růžové zahradě nerostou jen **růže**, ale potkáš tady i pávy, můžeš zajít do **skleníků** a úplně vzadu v zahradě stojí zajímavý altánek, který má **sloupy** pokryté kůrou z (doplň tajenku): .

Barevná slova doplň ve stejném pořadí svisle do pavího peří a tajenku přečti vodorovně v barevných políčkách.

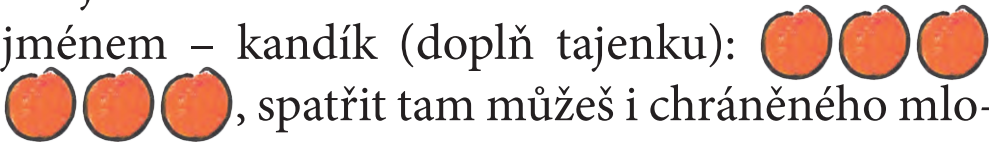
Pokud nespatříš elfy, nezoufej, skřítek Konopišťák, který je průvodcem po dětské naučné **stezce Pod stromy**, na tebe určitě počká. Stezka začíná na hrázi Konopišťského rybníka, každé zastavení je obrázkovou mapou stromu, který v blízkosti roste. Na úplném konci má Konopišťák pro všechny připravené úkoly, vyzkouší tě, jak dobře sis zapamatoval jednotlivé obrázky. Stezka vede kolem nového dětského hřiště, kde se můžeš pořádně protáhnout.

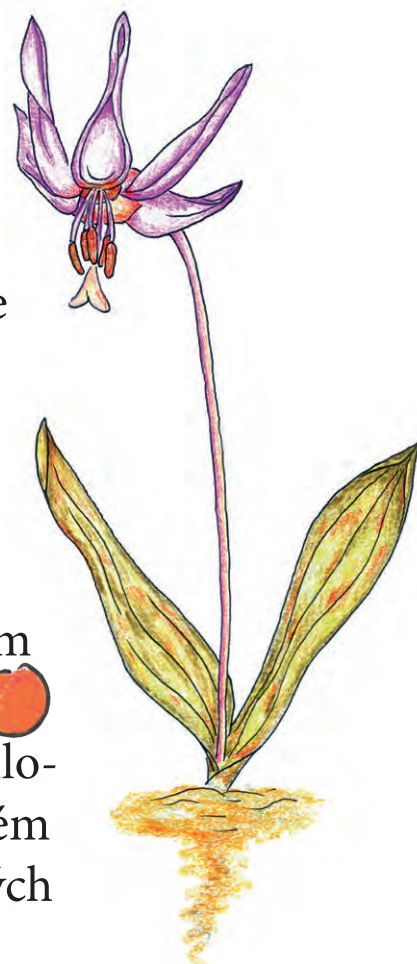
Za trampy k řece i do muzea

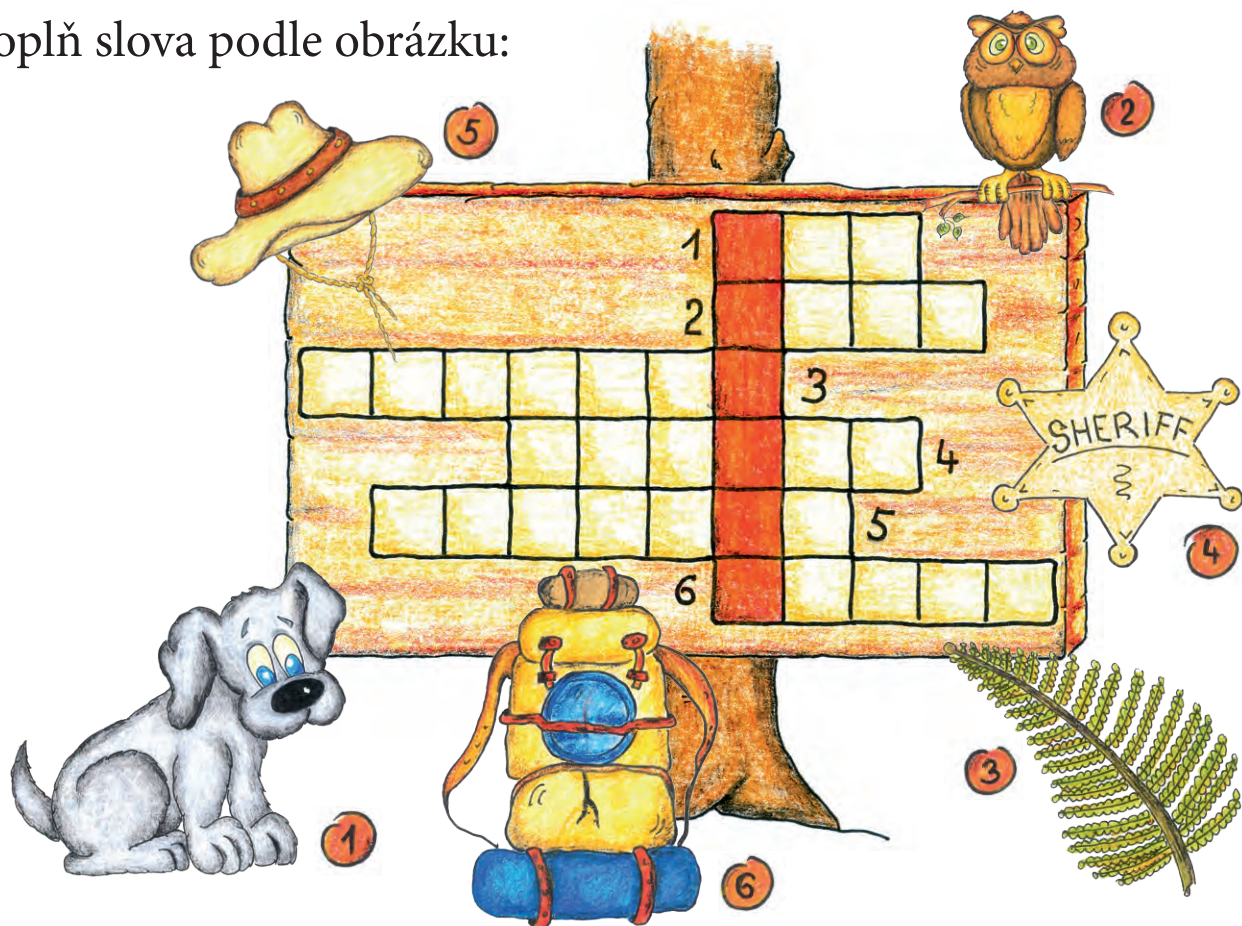
Tramp je člověk, který rád táboří v přírodě. Přírodu dobře zná a umí se v ní správně chovat, neničí ji a má úctu nejen ke všem tvorům, kteří v ní žijí, ale i k druhým lidem. Něčeho se jen tak nelekne a dokáže být opravdový kamarád. Na hlavě nosí obvykle klobouk, rád zpívá písničky u táboráku a sní o toulkách

divokou přírodou. Není proto náhodou, že trampové odjakživa míří do Posázaví.

Krásnou přírodu kolem Zlaté řeky, jak trampové překřtili Sázavu, najdeš také na Medníku. Naučná stezka tě zavede do míst, kde na jaře kvete vzácná rostlinka se zvláštním jménem – kandík (doplň tajenku): , spatřit tam můžeš i chráněného mloka skvrnitého. Dočteš se na ní o Posázavském Pacifiku, vodáctví i historii trampů a trampských osad.

Doplň slova podle obrázku:

V muzeu v Jílovém u Prahy je výstava, která se týká trampování. Nachází se ve starobylé kamenné budově pojmenované Mince, ve které se kdysi odevzdávaly daně z dolování zlata v okolí Jílového. Pokud jsi ještě nepropadl trampování, staň se na chvíli zlatokopem a prohlédni si pracovní nástroje, důlní mapy nebo kousky minerálů a hornin z okolí, které tu také mají. Na nádvoří muzea si můžeš během letních prázdnin vyzkoušet rýžování zlata. Za jílovskými permoníky, kteří hlídají zlatonosné štolý, se ale musíš vydat ven z města, v muzeu ti poradí, kde jsou vstupy do jejich podzemního království.

Pověst o Prokopovi

Před tisícem let se v jednom

u Kouřimi narodil chlapec.

Rodiče ho poslali do školy, kde se naučil číst a psát. Vyrostl z něho

vzdělaný

jménem Prokop, který se vydal do neobydlených

nad řekou Sázavou. Uprostřed divočiny našel

, ve které by-

leli

. Statečný Prokop je vyhnal a začal v jeskyni žít sám. Jedinou

společnost mu dělala

, která mu dávala mléko. Také choval

a několik

. Prokop každý den tvrdě pracoval, kácel

a obdělával

pole, na kterém pěstoval

. Jeden

stále Prokopa zlobil.

Vypráví se, že ho nakonec Prokop zapráhl do

, a tak vytvo-

ral dlouhatánskou brázdu, které se dodnes říká

brázda. Jednoho

dne se do sázavských

vydal na lov jelena kníže Oldřich.

ho zavedl až k Prokopovi, který knížeti nabídl vodu ze

pro-

měněnou ve víno. Kníže poznal, že Prokop je moudrý a vzdělaný muž,

a pomohl mu vybudovat . Tak byl založen Sázavský klášter a

Prokop se stal jeho prvním opatem. Nad s léčivou vo-

dou byla postavena . Na dně kamenné mísy před kapličkou hleděj

pět důlků, které tam svými prsty udělal .

Sázavský klášter

Víš, že svatý Prokop je stejně jako svatý Václav považován za českého národního patrona?

Když se vydáš na výlet do Sázavského kláštera, dozvíš se víc nejen o Prokopovi, ale i tom, jak se u nás na začátku středověku žilo. Můžeš si zde prohlédnout archeologické vykopávky, středověké rukopisy i barokní malby na stěnách kláštera, které byly kdysi zabíleny a nyní je restaurátoři znovu opatrně odkrývají. Studánce, o které vypráví pověst, se říká Vosovka. Její dobrou vodu můžeš ochutnat i ty, od kláštera k ní dojdeš pěšky.

Pokud chceš spatřit skláře při práci a dozvědět se, jak z písku vzniká křehká nádhera, tak určitě zajdi do Centra sklářského umění, které se nachází v zrekonstruované historické huti František v Sázavě. Tajemství sklářského řemesla ti může prozradit jedině skřítek Kerblík, který daroval Kukovi na rozloučenou krásnou skleněnou kouli.

Zamčené zámky

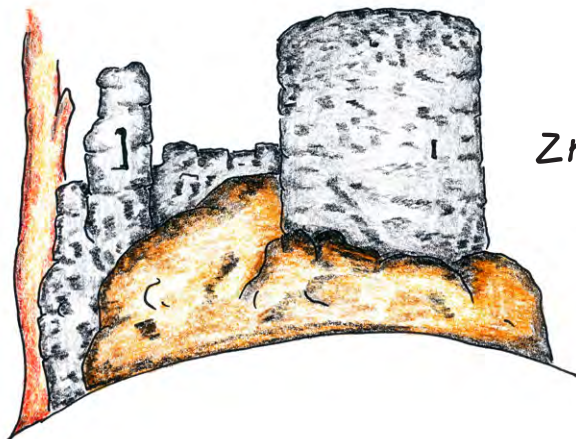
Kuk se stal na chvíli kastelánem, ale klíče, které otvírají zámecké brány, se mu hned pomíchaly. Pomoz mu, spoj klíče a zámky tak, jak k sobě správně patří.

Až se zámky znovu otevřou, neváhej a vydej se směle dovnitř. Každý zámek v Posázaví je jiný, ale všechny stojí za návštěvu.

Hrátky s hrádky

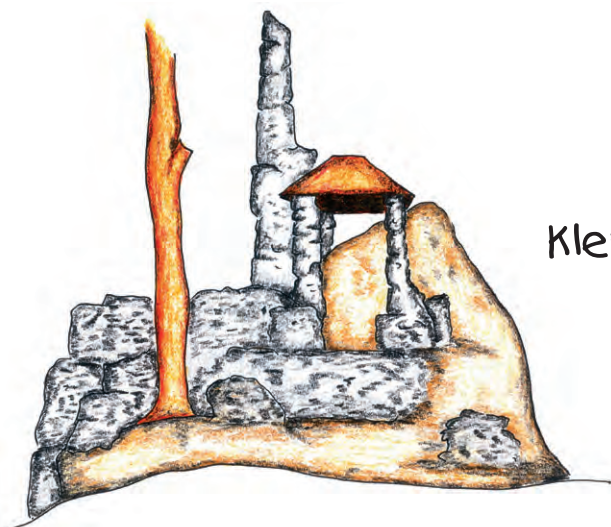
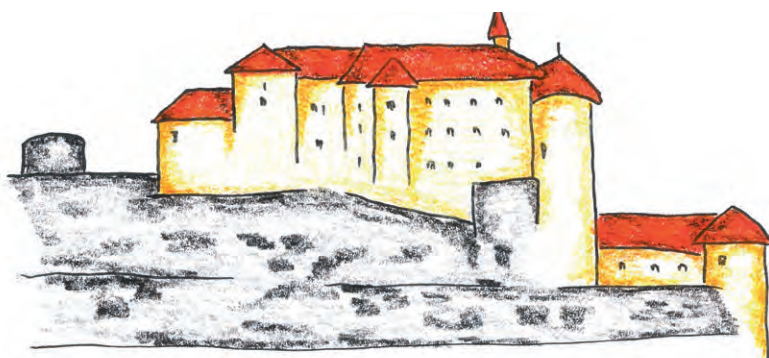
Ó já, Kuk už je zase v nesnázích. Tentokrát popletl samotná jména hradů. Pomůžeš mu je napsat správně?

Zmořený Postelec je

Hezký Šelembek

je

Klenice jsou

Mlýnec nad Sázavou je

Stejnomené město se proslavilo motocykly JAWA, které se tady vyráběly. Tyhle motorky a mnoho dalších exponátů najdeš v muzeu v Netvořicích a na Konopišti.

Lešany: kanóny i básničky

„Vezmi žlutou tužku, namaluj mi hrušku,“ napsal kdysi básník František Hrubín, který se v Lešanech narodil a vyrostl. Dnes jsou Lešany známé především svým výjimečným Vojenským technickým muzeem. Najdeš v něm historické tanky, kanóny, motocykly a hlavně všechna možná vojenská auta. Vstup je zdarma!

Ty vezmi zelenou pastelku, a vlastně klidně i růžovou, protože i takový tank v Lešanech stojí! A jestli mi nevěříš, musíš se přesvědčit na vlastní oči.

Kukův čtenářský deník

Kuk si s sebou na loď sbalil malou knihovničku. Během svého putování nasbíral pěknou spoustu knížek od spisovatelů, kteří se v Posázaví buď narodili, nebo se jim tady dobře psalo. Všichni měli rádi tenhle kraj a některé z nich stále ještě inspi-ruje, proto tady píší své další knížky, pro děti i pro dospělé.

Teď už víš, že mezi ně patřil i František Hrubín, ale vzpomeneš si na některé další spisovatele?

Kuk už napovídá:

Záhada hlavolamu, Rychlé šípy,
Hoši od Bobří řeky...

Správně! Jaroslav Foglar.

Ale byli tu i další, třeba: Karel Hynek Mácha, Svatopluk Čech, Jan Herben nebo Jiří Voskovec s Janem Werichem.

Schválně vyzkoušej rodiče. Zeptej se jich, jestli vědí, že v Sázavě žije spisovatel Michal Viewegh? A kousek od něj na chalupu jezdí Pavel Kohout.

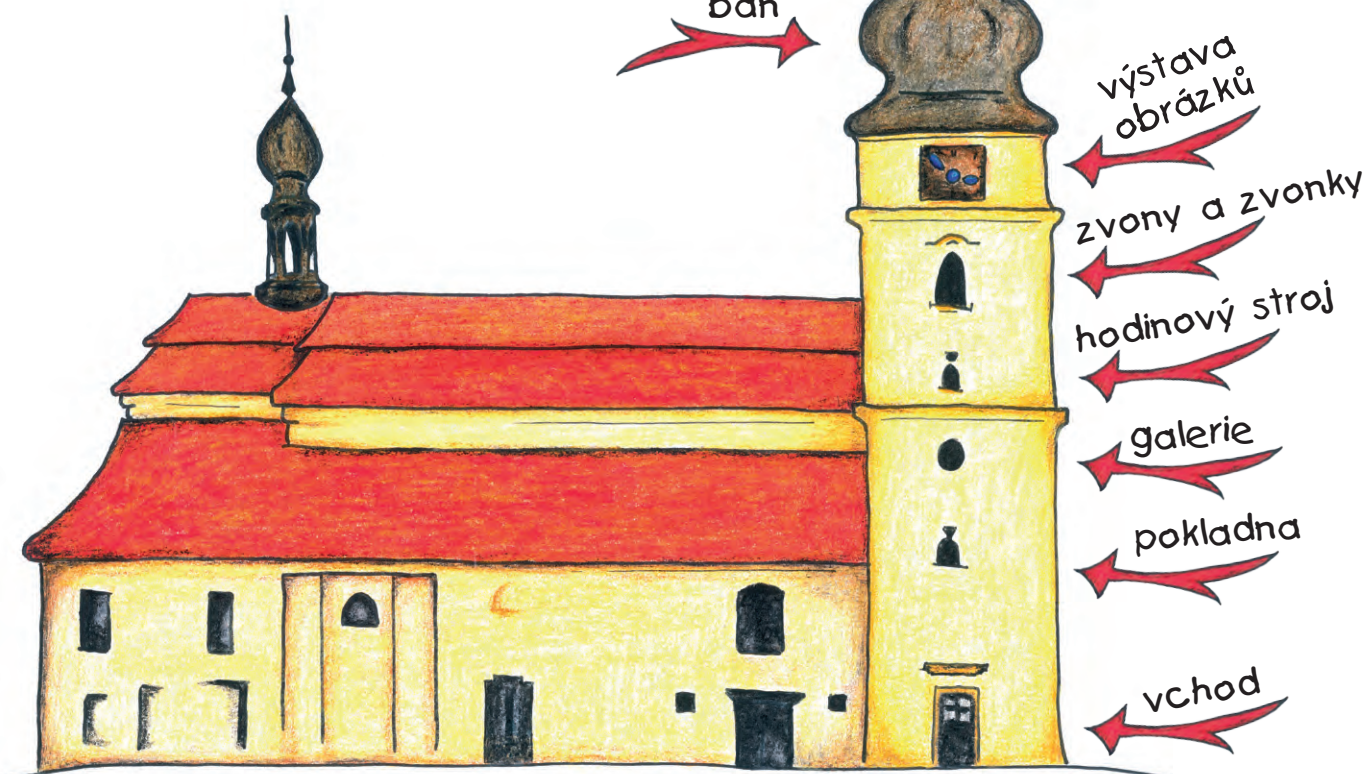
Do Votic za blanickými rytíři aneb co skrývá kostelní věž?

Rytíři spí v hoře Blaník,
to ví přece každý!

Tam je ale nepotkáš, zato ve Voticích se jim můžeš podívat do očí. Kde? Před votickým kostelem stojí v jednom šiku a čekají na rozkaz svatého Václava, který je vede. A všichni do jednoho se tváří náramně udatně.

A to není všechno, hned za nimi se zvedá do výšky 45 metrů rozhledna Václavka. Kdo na ni vystoupá, určitě na tuhle neobyčejnou věž nezapomene. Kde jinde se dá vyšplhat kostelní bání až do samotné špice a vykouknout z její lucerny do kraje?

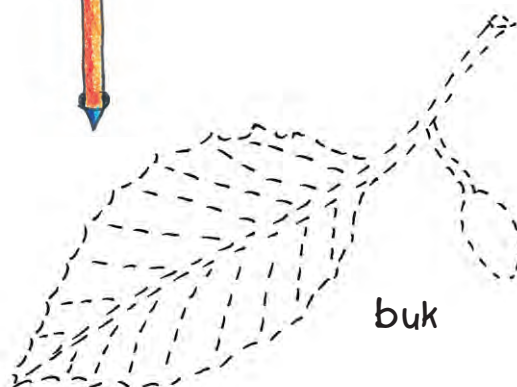
Schválně, kolik napočítáš schodů?

Kuk to zase spletl, protože si cestou nahoru prohlížel galerii s obrázky a hledal skřítky, kteří se tu starají o hodinový stroj, jeho zvonky a velké kostelní zvony. Skřítků ve věži žije celá spousta, jsou to pěkní uličníci, kteří dostali krásná jména. Vypátrat je ale musíš sám.

Prozradíme ti, že kromě nich žije ve Voticích ještě skřítek Votísek, ale doma je málokdy k zastižení. Celý den tráví na vycházce okolo městečka. Pokud se vydáš za ním, určitě nebudeš litovat, zavede tě na šibeniční vrch a dozvíš se, proč se zdejšímu kraji říká Česká Sibiř. Jeho putování začíná na votickém náměstí.

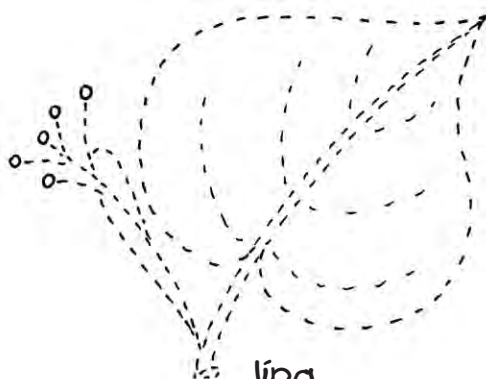
Pomoz Kukovi nakreslit listy stromů.

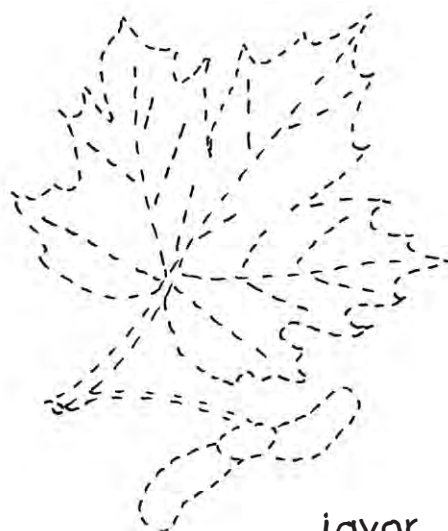
buk

dub

lípa

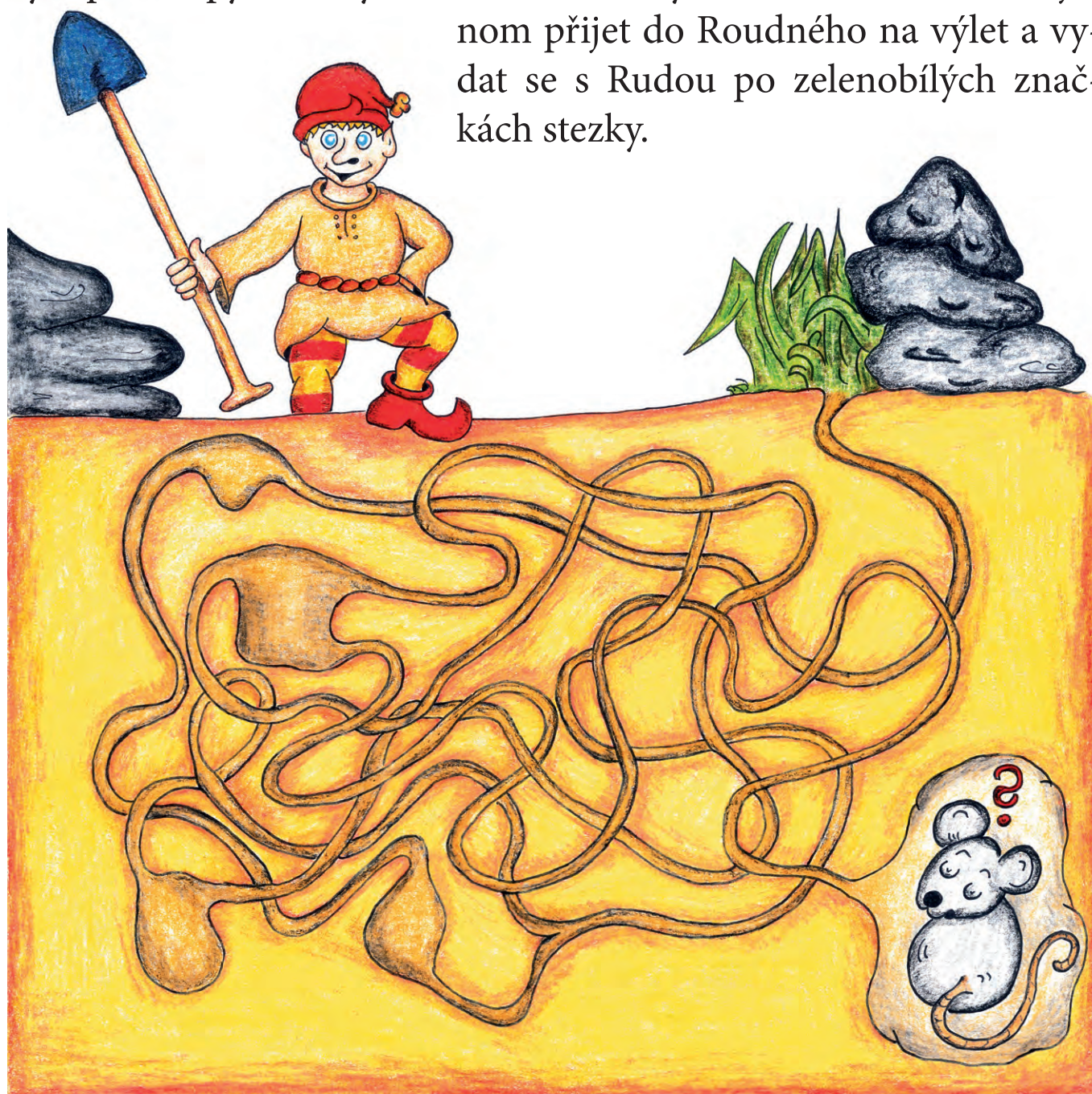

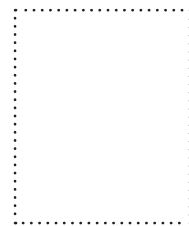
javor

Za Rudou a zlatem do Roudného

Na rozdíl od důlních štol, které jsi mohl navštívit u Jílového a ve kterých se těžilo už před pěti sty lety, se v tomhle dole dobývalo zlato ještě celkem nedávno. Sto let je v životě permoníka jenom okamžik a právě před takovou dobou se zde vytěžilo nejvíc zlata z celé Evropy. Možná, že tady ještě nějaké zlato zbylo. Jisté ale je, že permoník Ruda, který provází po naučné stezce, je díky tomu teprve mladík. Má pro tebe připravené zábavné úkoly a taky překvapení. U desátého zastavení s názvem „Laboratoř“ můžeš stejně jako Kuk vykopat střepy hliněných kalíšků, ve kterých se tavilo zlato. Stačí je-

nom přijet do Roudného na výlet a vydat se s Rudou po zelenobílých značkách stezky.

Jméno autora obrázku:

.....

Věk:

Adresa:

.....

Posázaví o.p.s.

skřítek Kuk

budova piaristické koleje

Masarykovo náměstí 1

256 01 Benešov

Každé dobrodružství jednou skončí. My naštěstí nekončíme, u konce je pouze naše společné putování s Kukátkem. Dál už se musíte vydat Posázavím sami. Skřítek Kuk právě odplouvá do světa, aby poznal i jiné krásné kraje. Čekají tam na něj další tajemná místa, krásná příroda i noví přátelé. Stejně jako na vás, proto neváhejte ani chvíličku, sbalte si batohy, kufry nebo třeba obojí, a také se vypravte na výlet.

Pozdrav z Posázaví

Nakreslete a pošlete Kukovi obrázek z Posázaví, můžete pro něj připsat i krátký dopis. Všechny vaše pohledy mu pošleme lodní poštou a vás odměníme. Nezapomeňte proto vyplnit správně svoji adresu!

Vydala Posázaví o.p.s. v roce 2015 nákladem 10 000 ks • Autor obrázků: Petr Abbe Hroš • Grafická úprava a tisk: Pavel Fuksa – GraTypoPrint • Autorka textů a redakční úprava: Kateřina Vesecká
Posázavské Kukátko aneb Kudy kam Posázavím bylo vydáno za přispění Středočeského kraje.
• ISBN 978-80-87684-27-6

Středočeský kraj

